ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Զարգացման ծրագրերի, զբոսաշրջության և վերլուծության բաժնի 2022 թվականի առաջին կիսամյակի ընթացքում իրականացրած գործունեության վերաբերյալ

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել է 2021 թվականի տարեկան գործունեության ծրագրի մշտադիտարկման, մարզի փոքր և միջին ձեռնարկությունների մասին տեղեկատվության ստացման և վերլուծության աշխատանքներ:

Կատարվել են մարզի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության ծրագրերի առաջնահերթությունների և գերակայությունների որոշման, զարգացման ծրագրերի քննարկման աշխատանքներ: Ապահովվել է փոքր և միջին ձեռնարկությունների ոլորտով զբաղվող նախարարությունների, գերատեսչությունների, մարզային կառույցների և հասարակական կազմակերպությունների միջև համագործակցությունը:

Կազմակերպվել է մարզի ընթացիկ և հեռանկարային սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերի մշակման, ծրագրերի նախագծերի քննարկման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի, զեկուցման նյութերի հավաքագրման, պատրաստման աշխատանքները:

Կազմակերպել և իրականացրել է տնտեսական վիճակի վերլուծություն, ծրագրերի կատարման ընթացքի և արդյունքների վերլուծության աշխատանքներ:

Իրականացրել է եռամսյակային հաշվետվությունների կազմում և վերլուծություն:

Զբոսաշրջության բնագավառի պետական քաղաքականության իրականացման նպատակով ապահովվվել է բոլոր շահագրգիռ կողմերի՝ պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր հատվածի և բնակչության ակտիվ ու արդյունավետ համագործակցությունը, որն էլ նպաստել է զբոսաշրջիկների թվի աճին:

Մարզում զբոսաշրջության առավել զարգացման և աշխուժացման նպատակով մասնակցել է ներդրումային ծրագրերի կազմման և մշակման աշխատանքներին, մասնավորապես «Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքի զարգացման» ծրագրի «Ինստիտուցիոնալ զարգացում» բաղադրիչի շրջանակներում «Արենի հանգույցի վերականգնում» ենթածրագրի, Ջերմուկի զբոսայգու բարեկարգման, Ջերմուկ քաղաքի Արփա գետի կիրճի և Ջերմուկի խորհրդնիշ եղնիկի արձան տանող ճանապարհի շրջակա ժայռերի լուսավորության իրականացման աշխատանքներին:

Աշխատանքներ են կատարվել մարզի մոտ 1400 պատմամշակութային և ճարտարապետական հուշարձանների, բնական տեսարժան վայրերի, բուսական և կենդանական աշխարհի բազմազանության, էկոլոգիապես մաքուր մթերքների արտադրության, առողջարանների և հանգստյան գոտիների ճանաչվածությունը և ձմեռային զբոսաշրջության համար նրանց կարողությունները պատշաճ ներկայացնելու ուղղությամբ՝ դրանով իսկ մարզը դարձնելով զբոսաշրջության համար գրավիչ և նպաստավոր տարվա 4 եղանակների համար:

Զբոսաշրջության պետական կոմիտեի հետ համատեղ քննարկվել են Վայոց ձորի տուրիստական այլընտրանքային եղանակների զարգացման ուղղությունները, հեռանկարները և իրականացման ռազմավարությունը: Ինչպես նաև պարբերաբար մշակվել են հյուրատների զարգացման ծրագրեր:

Ակտիվորեն մասնակցել է ՀՀ ԷՆ զբոսաշրջության կոմիտեի կողմից ներքին զբոսաշրջության խթանման նպատակով կազմակերպվելիք ցուցահանդեսի իրականացման աշխատանքներին՝ լավագույնս ներկայացնելով մարզի զբոսաշրջային ներուժը:

Արտաքին կապերի զարգացման արտասահմանյան և միջազգային կազմակերպությունների հետ գործնական փոխշահավետ կապերի ստեղծման ուղղությամբ իրականացրել է հետևյալ աշխատանքները՝ «Չիտասլոու» միջազգային միությանը միանալու, Անդրսահմանային տարածքային համագործակցության հայեցակարգի իրականացումն ապահովող 2018-2020 թվականների միջոցառումների ծրագրի կատարման, Կեմեորովոյի շրջան Կուզբասս նահանգի հետ համագործակցության հաստատման, ՀՀ մարզերի և այլ երկրների վարչատարածքային միավորների միջև համագործակցության, ինչպես նաև ՀՀ քաղաքների և այլ երկրների քաղաքների միջև համագործակցության բազայի թարմացման, ՀՀ-ում մշակութային և զբոսաշրջային վայրերի ընթացիկ պահպանության հետ կապված խնդիրների վերաբերյալ առաջարկների փաթեթի քննարկման, ինչպես նաև տնտեսական համագործակցության հարցերով հայ–բելառուսական միջկառավարական հերթական համատեղ նիստի օրակարգի ձևավորման աշխատանքներին:

Ընթացիկ աշխատանքներ են կատարվել և կատարվում՝ Երևան–Մեղրի ճանապարհից հեռու գտնվող զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող պատմամշակութային հուշարձանների ենթակառուցվածքները զարգացնելու, ինչպես նաև նրանց մասին համարժեք տեղեկատվության տարածումն ապահովելու ուղղությամբ, նպաստելով նաև էկոտուրիզմի, բնական տուրիզմի, արկածային տուրիզմի, գաստրոտուրիզմի, գիտական տուրիզմի, անձավագիտական տուրերի, լեռնային և հետիոտն երթերի, կանիոնինգի (ժայռամագլցման), ձկնորսության, պատմամշակութային տուրիզմի զարգացմանը:

Կարևորելով հայ-չեխական միջտարածաշրջանային համագործակցության ակտիվացման և բարեկամական կապերի ամրապնդման անհրաժեշտությունը՝ համապատասխան նախարարությանը ներկայացվել են առաջարկություններ՝ համագործակցել զբոսաշրջության և գյուղատնտեսության ուղղությամբ:

Աշխատանքներ են տարվել հայ-չինական, հայ-ուկրաինական, հայ-ուզբեկական միջտարածաշրջանային համագործակցության համատեքստում առաջարկությունների ներկայացման ուղղությամբ: Ինչպես նաև Քուվեյթի Պետության, Արաբական Միացյալ Էմիրությունների հետ բարեկամական հարաբերությունների հաստատման նպատակով առաջարկվել է ակտիվ համագործակցել հատկապես գյուղատնտեսության (հանքային և ոչ գազավորված ջուր, ոչխարաբուծություն, մրգերի և չրերի արտադրություն, դեղաբույսերի, թեյերի արտադրություն) և զբոսաշրջության ոլորտներում (էկոտուրիզմ, բնական տուրիզմ, արկածային տուրիզմ, անձավագիտական տուրեր, լեռնային և հետիոտն երթեր, ձիավարություն լեռնային տարածքներով, կանիոնինգ /ժայռամագլցում/, ձկնորսություն, պատմամշակութային տուրիզմ):

Մշտական ուշադրության կենտրոնում է գտնվել բազմակողմանի համագործակցային հարաբերությունների զարգացումն ու խորացումը հետևյալ պետությունների հետ.

- Իրանի Իսլամական Հանրապետության Խոյ քաղաքի կուսակալության,
- ՌԴ (Նիժնի-Նովգորոդի և Արխանգելսկի մարզ),
- Բելոռուսիայի Հանրապետություն (Մինսկի):

Մինչ օրս համաձայնագրեր են կնքվել.

- ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Ջերմուկ և Չեխիայի Հանրապետության Կարլովի Վարի քաղաքների ,
- ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Վայք քաղաքի և ՌԴ Բակաու նահանգի Թիրգու Օկնա քաղաքի,
- ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Արենի համայնքի և Ֆրանսիայի Հանրապետության Պրովան-Ալպ-Կոդ դ՝Ազյուր շրջանի Վար դեպարտամենտի Բանդոլ քաղաքի միջև:

Աշխատանքներ են կատարվել հայ-լեհական, հայ-բելառուսական, հայ- չինական, հայ-բուլղարական, հայ-ուկրաինական, հայ-լատվիական տնտեսական համագործակցության արձանագրությունների կետերի կատարման ուղղությամբ, որոնց շրջանակներում մասնակցություն է ապահովվել միջազգային կազմակերպությունների կողմից կազմակերպված առցանց սեմինարների, հանդիպումների, քննարկումների և դասընթացների:

Բաժինը մասնակցել է 2022 թվականի հունիս 9-ին ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետարանի և ՌԴ Արխանգելսկի մարզի կառավարության միջև կնքված առևտրատնտեսական, գիտական, տեխնիկական և հումանիտար համագործակցության հուշագրի կնքման աշխատանքներին:

2022 **թվական** տեղափոխված 2021 **թվականի** սուբվենցիոն ծրագրերից ավարտվել և ֆինանսավորվել են *11* ***ծրագիր,*** իսկ 5 **ծրագիր և** 1 **ենթածրագիր** ընթացքի մեջ են:

2022 **թվականի** համար մարզի համայնքների կողմից մարզպետարան է ներկայացվել 34 **սուբվենցիոն հայտ** (**Եղեգնաձոր**՝ 9 ծրագիր, **Ջերմուկ**՝ 4 ծրագիր, **Վայք**՝ 8 ծրագիր, **Արենի**՝ 6 ծրագիր, **Եղեգիս**՝ 7 ծրագիր):

Վերոնշյալ հայտերի շրջանակներում համայնքների կողմից ներկայացվել են 30 **սուբվենցիոն ծրագրերի** ամբողջական փաթեթներ: ՀՀ համայնքների տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված սուբվենցիայի հայտերի գնահատման միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից պայմանով և առանց պայմանի դեռևս հաստատվել են 25 **ծրագիր**՝ 3 **մլրդ** 436,5 **մլն ՀՀ դրամ** արժողությամբ, **որից** 1 **մլրդ** 592,7 **մլն ՀՀ դրամը կամ** 46,35 %-**ը համայնքների ներդրումն է**, 1 **մլրդ** 843,8 **մլն ՀՀ դրամը կամ** 53,65 %-**ը՝ սուբվենցիայի գումարն է**: Մնացյալ 5 **ծրագրերից** 2-**ը** նախարարությունում գտնվում են ուսումնասիրության փուլում, իսկ 3-**ը** հետ են վերադարձվել լրամշակման

Զարգացման ծրագրերի, զբոսաշրջության և
վերլուծության բաժնի պետ **Ա. Կոստանյան**
26.07.2022